

Handläggare
Lena Embertsén
Telefon: 08-508 288 64**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-10-25 p.15

Tillsyn av poolkemikalier och badleksaker

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten
2. Överlämna rapporten för kännedom till besökta butiker, Kemikalieinspektionen och berörda branschorganisationer

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Miljöförvaltningarna i Göteborg, Stockholm, Malmö och Helsingborg har, sedan flera år, ett samarbete kring tillsyn på kemikalieområdet. I denna rapport redovisas ett tillsynsprojekt som bestått av två delar; kontroll av märkningen av poolkemikalier och tillsyn av varor såsom badleksaker och pooler tillverkade av plast. Rapporten har skrivits av Helsingborg och Stockholm.

Syftet med att besöka butiker som säljer poolkemikalier och badleksaker har varit att öka butikernas medvetenhet kring och kunskaper om hur de kan bidra till att minska riskerna för negativ påverkan av kemikalier i människors vardag.

Butiker som besöktes var dels varuhus och stormarknader dels butiker specialiserade på försäljning av poolkemikalier och pooltillbehör. Specialbutikerna har inte besökts tidigare medan många av varuhusen har besökts i tidigare projekt. Vissa butiker sålde både badleksaker/pooler och kemiska produkter. Andra sålde endast kemikalier och en del endast leksaker.

Poolkemikalier är kemiska produkter som både omfattas av bestämmelser om hur de skall klassificeras och märkas och bestämmelser som gäller deras funktion som bekämpningsmedel. Vid besöken kontrollerades märkningen och förvaringen av produkterna.

Plastvaror kan vara mjukgjorda med ftalater och innehålla kortkedjiga klorparaffiner som inte är tillåtna att använda. Varorna som kontrollerats var, huvudsakligen, antingen barnleksaker eller varor avsedda att användas av barn, så som mindre pooler, armpuffar och badringar. Analyser har gjorts för att kontrollera innehållet med avseende på 12 olika ftalater samt klorparaffiner.

Resultat

I projektet besöktes totalt 25 butiker, varav sex låg i Stockholm.

I butiker som sålde poolkemikalier kontrollerades att märkningen var korrekt och att de funktioner som ska finnas utifrån hur de är märkta fanns (barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning). I en av butikerna hade de barnskyddande förslutningarna på en produkt inte aktiverats. Detta gjordes vid vårt besök. I en butik fanns också en produkt som var märkt på danska. Denna produkt plockades bort.

I de butiker som sålde plastvaror köptes varor för analys. De, totalt 20, analyserade varorna innehöll inte några detekterbara halter av de ämnen som analyserades. Åtta varor kom från samma leverantör som också var den klart dominerade på marknaden.

Större kedjor ställer ofta specifika kemikaliekraV och gör också stickprovskontroller för att kontrollera att kraven efterlevs. Mindre butiker litar i större utsträckning på att deras leverantörer håller reda på de regler som finns och gör de kontroller som behövs. Poolbutikerna, som inte inspekterats tidigare, hade generellt sämre kunskap om informationsplikten.

Förvaltningens kommentarer

I detta projekt har information förmedlats till en butikskategori som inte besökts tidigare. Butikerna som besökts säljer poolkemikalier och varor som är leksaker eller används av barn.

De kemiska produkterna säljs ofta på samma ytor där leksaker säljs och de används troligen ofta i närheten av där barn leker. Detta gör att det är extra viktigt att barnskyddet fungerar och att de inte ser ut som leksaker.

Av de butiker, i Stockholmstrakten, som är specialiserade ”pool-butiker” ligger flertalet i någon av kranskommunerna. Därför inspekterades endast en sådan butik. Ytterligare en besöktes men eftersom de visade sig att de själva importerar sina produkter, faller de utanför kommunens tillsynsansvar. Kemikalieinspektionen informerades istället om detta företag.

Butiker och leverantörer har uppmärksammats på vilka regler som gäller för både kemiska produkter och för varor. Det kan vara mycket att hålla reda på för den enskilda handlaren. Här har de stora kedjorna med egna organisationer en fördel. Mindre butiker är ofta hänvisade till den kunskap som finns hos leverantörer. I detta projekt har förvaltningen uppfattat att kunskapen ökar även längre ner i organisationen. Fler av butikskedjorna har, eller håller på att bygga upp, system för stickprovskontroller. De kan också enkelt stoppa varor som är behäftade med något fel.

Att inte någon av de varor som analyserades innehöll några av de farligaste kemikalierna är naturligtvis bra.

Vilka ämnen som eventuellt ersatt de begränsade ämnena känner förvaltningen inte till. Det skulle givetvis vara intressant att undersöka vad materialen faktiskt innehåller. Detta torde dock vara en uppgift, framför allt, för de centrala myndigheterna och för branschen.

Slut.

Bilaga 1: Poolkemikalier och badleksaker – Tillsynsprojekt i
samarbete mellan Malmö, Göteborg, Helsingborg och Stockholm

Bilaga 2: Resultattabell varor Stockholm